

## **Utbildningsinspektion i Götetorps skola, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6 samt obligatorisk särskola årskurserna 1–6**

### **Innehåll**

|                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| Inledning .....                      | 1 |
| Underlag .....                       | 1 |
| Beskrivning av skolan.....           | 2 |
| Sammanfattande bedömning.....        | 2 |
| Bedömning av resultaten.....         | 3 |
| Bedömning av genomförandet.....      | 4 |
| Bedömning av förutsättningarna ..... | 7 |

### **Inledning**

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Götetorps skola den 23 och 24 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### **Underlag**

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Hammarö kommun och Götetorps skola dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Götetorps skola intervjuades rektor, elever, lärare och övrig personal den 23 och 24 november samt föräldrar med barn i olika årskurser den 6 december

2006. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklasserna och årskurserna 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

### Beskrivning av skolan

| Götetorps skola       | Antal barn/elever |
|-----------------------|-------------------|
| Skolbarnsomsorg       | 88                |
| Förskoleklass         | 25                |
| Grundskola            | 146               |
| Obligatorisk särskola | 1                 |

Hammarö kommun ligger vid Vänern söder om Karlstad. Till ytan är Hammarö en av landets minsta kommuner. Invånarantalet är cirka 14 500. Centralorten är Skoghall, som ligger sju kilometer från Karlstads centrum.

Götetorps skola ligger i ett äldre villaområde i Skoghall. Skolan är en av Hammarö kommuns fem skolor för elever i förskoleklass samt årskurserna 1–6. I anslutning till Götetorps skola finns det såväl fritidshem som förskoleavdelningar.

Skolan består av fem byggnader varav den äldsta är ca 130 år. I anslutning till skolan finns en skolskog. Skolgården är stor och består av flera lek- och naturområden som erbjuder eleverna stora möjligheter till lek- och rastaktivitet.

Eleverna i Götetorps skola har sitt språkval, idrott och slöjd i Mörmoskolan, som är en av kommunens två grundskolor för årskurserna 7–9. De flesta eleverna fortsätter sin skolgång vid Mörmoskolan.

Götetorps skola har en rektor, som ansvarar för all verksamhet.

Skolan har endast ett fåtal elever med annat modersmål än svenska.

### Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Götetorps skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Eleverna vid Götetorps skola är studiemotiverade och trivs i sin skola. Skolan har fungerande rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilda stödåtgärder och i skolan bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete för att skapa trygghet och tillit hos eleverna.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Götetorps skola saknar en likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om läroplanens och kursplanernas mål.
- Skolans systematiska uppföljning av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas till att omfatta samtliga ämnen och årskurser.
- Skolan bör arbeta för att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över det egna lärandet.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.

## Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

### Kunskaper

Skolan skall, enligt läroplanen, klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har. Det åligger skolan att följa upp elevernas kunskapsutveckling, utvärdera och dokumentera elevernas resultat i relation till de nationella målen. I skolans uppdrag ingår också mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, strategier för det egna lärandet, tillit till den egna förmågan att arbeta självständigt och tillsammans med andra, förmåga att lyssna och diskutera samt se helheter och sammanhang.

Efter att ha besökt förskoleklassen bedömer inspektörerna att eleverna i förskoleklassen ges goda förutsättningar att utveckla både nyfikenhet och lust att lära utifrån de mål som skolformen anger. Inspektörerna bedömer att eleverna får en god grund för fortsatt lärande.

Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2006 är, enligt rektorn, att alla elever har nått mål att uppnå i svenska, engelska och matematik. Resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 5 vid Götetorps skola år 2005 är att en elev inte hade nått mål att uppnå i svenska och en elev inte hade nått mål att uppnå i matematik. Skolan har åtgärdsprogram för de elever som inte når målen och de följs upp under årskurs 6.

Intervjuer med elever och personal visar att elevernas kännedom om de nationella målen varierar. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om läroplanens och kursplanernas mål.

I skolan finns ett system för att diagnostisera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik. Däremot redovisas inte något sätt för systematisk uppföljning och bedömning av elevernas kunskaper i skolans övriga ämnen. Inspektörerna bedömer att uppföljning och bedömning av elevernas kunskapsutveckling bör omfatta alla ämnen och årskurser.

### Normer och värden

Enligt läroplanen skall barn och elever utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Undervisningen skall

bedrivs i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt deltaga i samhällslivet. Skolan skall även befrämja elevernas förmåga till ansvarstagande och arbeta för att eleverna successivt får ett allt större inflytande över såväl det egna lärandet som skolans verksamhet i stort.

Vid verksamhetsbesök och intervjuer med elever, föräldrar och personal framkommer att Götetorps skola har elever som har respekt för varandra och inte tolererar kränkande behandling. De flesta upplever skolan som en mycket trygg miljö.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden skapar förutsättningar för att eleverna trivs i sin skola och upplever miljön som trygg.

Utifrån dokument och verksamhetsbesök bedömer inspektörerna att eleverna ges möjligheter att arbeta i demokratiska former och att deras formella inflytande och delaktighet i form av klass- och elevråd fungerar väl.

### Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

#### Arbetsmiljö och delaktighet

Skolan skall enligt bestämmelserna samverka med elevernas vårdnadshavare i frågor som gäller skolverksamheten i stort och i frågor som rör den enskilda eleven.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att målinriktat arbeta för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Vid inspektionstillfället har Götetorps skola en handlingsplan mot våld och mobbning. Götetorps skolas plan mot våld och mobbning uppfyller inte de krav som ställs på en likabehandlingsplan eftersom den bland annat inte specifikt visar hur skolans arbete med hur elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder skall främjas och hur trakasserier och annan kränkande behandling skall förebyggas och förhindras. En plan som tar upp det vidare begreppet kränkande behandling är under arbete. Inspektörerna bedömer det som otillfredsställande att Götetorps skola saknar en likabehandlingsplan.

Inspektionen visar att skolan arbetar förebyggande mot mobbning och kränkande behandling. Vid intervjuer berättade eleverna att de känner sig trygga i skolan, och att de vet vart de skall vända sig om något händer.

Som tidigare nämnts är elevernas medvetenhet om de nationella kursplanemålen begränsade och intervjuerna med elever och personal visar också att elevernas möjlighet att påverka det egna lärandet, varierar mellan klasserna. En förutsättning för att eleverna skall ha inflytande över och kunna ta ansvar för sitt eget lärande och skolans verksamhet i stort är att de har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål. Inspektörerna bedömer att skolan behöver utveckla arbetet med att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över det egna lärandet.

Skolan är en social och kulturell mötesplats som har ansvar för att förbereda dess elever på samhälls internationalisering och de krav som ställs på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Götetorps skola ligger i ett bostadsområde med få elever från andra kulturer än den svenska och eleverna har få tillfällen att träffa människor med annan etnisk bakgrund. Inspektörerna vill peka på skolans ansvar för att stärka förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar och förutsätter att skolan utvecklar ett arbete där eleverna ges insikter i hur det mångkulturella samhället ser ut och vilka krav det ställer på medborgarna.

### **Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen**

Organisationen av skolans undervisning skall ha sin utgångspunkt i såväl läroplanens mål som de enskilda elevernas förutsättningar och behov. Skolan skall, enligt författningarna, främja elevernas lust att lära.

Intervjuer och dokument visar att skolans mål och planering ligger i linje med nationella mål och riktlinjer. Kunskapssynen och synen på lärandet i skolan speglar dem som uttrycks i läroplanen och kursplanerna.

Skolans elever och personal är organiserade i två arbetslag med förskoleklass och årskurserna 1–3 och ett arbetslag för årskurserna 4, 5 och 6.

Inspektörerna har besökt de flesta årskurser i skolan och sett undervisning i flera olika ämnen. Det pedagogiska arbetet är som regel kreativt och omväxlande. Lärarna vägleder, stimulerar och motiverar eleverna. I ämnet matematik används ”mattecirkeln”, som är ett läromedel som på ett åskådligt sätt hjälper eleverna att planera och följa upp sin inläring. Inspektörerna bedömer att undervisningen är varierad och främjar elevernas lust att lära.

### **Individanpassning och stöd**

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på att upprättandet av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner.

Kommunen har en gemensam mall för hur individuella utvecklingsplaner skall utformas. Intervjuer och dokument visar att varje enskild elev har en individuell utvecklingsplan.

Vid inspektionstillfället och i de dokument som inspektörerna tidigare tagit del av presenteras olika exempel på hur elevernas individuella utvecklingsplan kan se ut. Bland annat dokumenteras inte elevens utveckling och lärande eller

beskriver var eleven befinner sig i förhållande till målen i läroplan och kursplaner. Se Skolverkets allmänna råd, Den individuella utvecklingsplanen. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.

Götetorps skola har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilda stödåtgärder. I skolan arbetar en specialpedagog 50 procent av heltid och en speciallärare. I kommunen finns också en central stödenhet, kallad Ö-laget, som bistår med pedagogisk och psykologisk kompetens. Åtgärdsprogram upprättas för de elever som är i behov av särskilda stödåtgärder.

Enligt den statliga regleringen i författningarna är elevernas rätt till särskilt stöd inte begränsat till vissa ämnen. I Götetorps skola ges i huvudsak särskilt stöd i svenska, engelska och matematik. Eleverna kan också få stöd med särskild inriktning på motorik och koordination. Specialläraren uppger att elever får stöd inom de områden som är aktuella för eleven. Inspektörerna bedömer att skolan har fungerande rutiner när det gäller att upptäcka elever i behov av särskilda stödåtgärder och att eleverna får det stöd de skall ha.

### **Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning**

I Götetorps skola finns ett utvecklat system för att diagnostisera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik. Verksamhetsbesök och samtal med lärare i årskurserna 1–6 visar att den systematiska kunskapsuppföljningen i skolans övriga ämnen varierar mellan lärare och ämne. Som tidigare beskrivits i denna rapport saknar skolan en systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen och årskurser.

### **Kvalitetssäkring och förbättringsarbete**

Enligt författningarnas krav skall skolan följa upp och utvärdera sina resultat med utgångspunkt i nationella mål. Som ett led i uppföljningen och utvärderingen upprättar skolan årligen en skriftlig kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Götetorps skolas kvalitetsredovisning följer den mall som utarbetats av Hammarö kommun. Den nybildade ledningsgruppen på Götetorps skola prioriterar kvalitetsarbetet. Skolan redovisar också utvecklingsarbete för sina egna mål. Av intervjuer med rektor och personal framgår att personalen är delaktig i arbetet med att utarbeta kvalitetsredovisningen och att kvalitetsredovisningen uppfattas som ett levande dokument för utveckling på den egna skolan. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning uppfyller författningens krav.

### **Skolledning och internkommunikation**

I Götetorps skola finns det en rektor. Rektorn har ett övergripande ansvar för skolans verksamhet och ekonomi. Han har en lång och bred pedagogisk erfarenhet och en ledarutbildning. Rektorn och en representant för varje arbetslag bildar skolans ledningsgrupp. Ledningsgruppen träffas regelbundet för att diskutera skolutvecklingsfrågor. På skolan finns också sex tvärgrupper som arbetar med olika utvecklingsprojekt. Vid intervjuer med elever, föräldrar och personal framkommer att de anser att rektorn är väl förtrogen med den dagliga

verksamheten. Inspektörerna bedömer att Götetorps skolas rektor tar ett övergripande ansvar för den pedagogiska utvecklingen i skolan och är förtrogen med verksamheten.

### Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

#### Tillgång till utbildning

Eleverna har enligt författningarna rätt till en garanterad undervisningstid och i den nationella timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen i elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Vidare skall styrelsen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Inspektörerna bedömer, genom intervjuer med elever och lärare, att genom det temaarbete som skolan bedriver erbjuds eleverna, elevens val i enlighet med bestämmelserna.

Eleverna erbjuds, enligt rektorn, utbildning om minst den garanterade undervisningstiden. Eleverna erbjuds modersmålsundervisning i önskad utsträckning och språkval.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Götetorps skola har tillgång till utbildning i den omfattning som skall erbjudas enligt de nationella bestämmelserna.

#### Personal och kompetensutveckling

Götetorps skola har innevarande läsår 11 anställda lärare i grundskolan. Samtliga lärare är utbildade för den undervisning de i huvudsak bedriver. Enligt officiell statistik för år 2005 är lärartätheten vid Götetorps skola 7,0 lärare per 100 elever, att jämföra med riket som är 8,2.

Enligt skollagstiftningen skall kompetensutveckling anordnas för personalen och kommunen skall vinnlägga sig om en planering av personalens kompetensutveckling. I Hammarö kommun genomförs under läsåret gemensamma studiedagar som planerats tillsammans utifrån gemensamma behov. Personalen i Götetorps skola deltar i denna utbildning men har också tillgång till annan kompetensutveckling som behövs utefter skolans och elevernas behov. Inspektörerna bedömer att kompetensutveckling sker i enlighet med bestämmelserna.

#### Materiella resurser

Inspektörerna bedömer att eleverna i Götetorps skola har tillgång till böcker, skrivmaterial och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning och för att nå de nationella målen.

|            |          |
|------------|----------|
| Datum      | Ort      |
| 2007-05-08 | Göteborg |

Astrid Halling  
Marie Karlsson